

Praków
P.T. Biblioteka
uniwers. Jagiellońsk.

LNIAK OWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

CENA PERNUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 180 Mk., z dostawą do domu 175 Mk., na prowincyi 180 Mk., za granicą 250 Mk.
CENA OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia nielocowe i zamiejscowe i wiersz nonpareil. 10 Mk. Nadesłane 20 Mk., Nekrologia 25 Mk., Na pierwszej kolumnie 80 Mk., Przedmowa 60 Mk., Po kronice i kampanii 40 Mk., Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 Mk.
Kampanie 20 000 Mk., pół słowicy 5 000 Mk., cała stronica pierwsza (pod nagłówkiem) 80 000 Mk., jedna strona na pierwszej stronie 10 000 Mk. — Paski na kolumnach tekstowych po cenie „Naczelanego”.
Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50 proc. drożej. (Numery Dziennika Lud. są antidat.)
Adres Red. i Adm. Lwów, Sykstuska 21. — Tel. Nr. 24.
Cena pojedynu egzempl. na całym obszarze Polski **8 Mk.**

NAKL. LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD. CZEK P. K. O. Nr. 142.176. REDAKTOR NACZELNY. ARTUR W. MAUSNER.

Ruch powstańczy szerzy się. Manifestacye na rzecz Górnego Śląska.

Krwawe granice Polski na G. Śląsku.

Poraz drugi leje się krew robotnika polskiego na Górnym Śląsku o jego przynależność państwową, poraz drugi zrywa się żywiołowe lud górnośląski do ofiarnej czynu. Półtrzecia roku trwająca męczarnia doprowadzony do rozpacz i odstrasżającym losom niewoli swego towarzysza z cieszyńskiego nauczony, że dyplomacyi ufać nie wolno, bo ta uważa go za bezwolny inwentarz należący do bogactw krajowych, na który wszyscy handlarze świata ostrzą sobie apetyt, postanowił zerwać narzucione mu pęta.

Gdy robotnik śląski widział, że nie nie znać statystyki, nie wynik głosowania ludowego, który miał rozstrzygnąć o przynależności Śląska do Polski, chwycił co miał pod ręką, aby wola swą, objawioną w dniu plebiscytu przeprowadzić, nie czekając na wynik konszachłów dyplomatycznych w Londynie czy Rzymie.

W ocenie wypadków na Górnym Śląsku uczciwa opinia Europy musi wziąć pod uwagę ten przedewszystkiem moment, że w tym kraju lud, robotnik i chłop jest polskim, który koniecznie poddał się wyrokowi koalicji, że do wyniku plebiscytu ma czekać, gdyż dopiero na podstawie tego głosowania rozstrzygnięta będzie sprawa jego przynależności państwowej. I czekał cierpliwie z górami dwa lata, aż wreszcie zdecydowano się na wyznaczenie terminu głosowania, zaciskał zęby i znosił prowokacyjne niemieckie, nie przepędził zjeżdżających masowo emigrantów niemieckich, którzy z krajem jego nigdy nie mieli nic wspólnego, ale wraz z nitru spokojnie szedł do urny głosowania i czekał spokojnie na ogłoszenie jego rezultatów.

Ten prosty człowiek i uczciwy sądził w swej prostocie ducha, że skoro ludzie sławni, kierownicy państw mówią, że plebiscyt rozstrzygnie o losie Śląska, że mówią to ludzie głoszący wielkie hasła sprawiedliwości, tym należy wierzyć. Wierzył więc robotnik polski i czekał choć podejrzaniem wydało mu się przeciąganie sprawy, a już w swej cierpliwości do rozpacz został doprowadzony, gdy spostrzegł, że wyniki plebiscytu mają być rzucone do kosza, że jego głos ma być tylko bezwartościowym dodatkiem do bogactw krajowych.

Aby nie pozwolić na sfalszowanie woli ludności, aby nie dopuścić do handlowania krajem, którego bogactwa są wytworem w pocie czoła dokonanej pracy klasy pracującej, ta zerwała się do buntu, aby traktatowi wersalskiemu, który wskazywał na wolę ludności stało się zadość.

Powstanie górnośląskie to realizowanie traktatu wersalskiego to przeprowadzenie rezultatów plebiscytu i o ile dziś leje się tam krew to winę niech poniosą ci, którzy jej przelewali.

W obronie Śląska.

Wiec ogólno-akademicki w sprawie zajęcia stanowiska w rozstrzygającym momencie decyzji o Górnym Śląsku odbędzie się we czwartek dnia 5 maja br. o godz. 10 rano w auli Uniwersytetu (dawny gmach Sejmu). — Wzywa się całą młodzież akademicką do bezwarunkowego stawienia się. — Za ogół młodzieży akad. we Lwowie: Czernichowski, Lubaczewski, Nawrocki.

Dziś we czwartek o godz. 1 w południe odbędzie się pod pomnikiem Mickiewicza manifestacya górnośląska.

Ruch powstańczy szerzy się.

100 tysięcy ludzi bierze udział w powstaniu.

BYTOM, (E. E.) Radio. Dnia 4 maja rano powstańcy zajęli powiaty: pszczyński, część raciborskiego (do Odry), rybnicki, katowicki, gliwicki, tarnogórski lubliński z wyjątkiem Lu-

blinca i część strzeleckiego.
BYTOM, (E. E.) Radio. Do szeregów powstańczych zgłosiło się 100 tysięcy ludzi.

55 kopalń stanęło, ówierać miliona ludzi strejkuje.

BYTOM, 4 maja (E. E.) Radio. W dniu 3 maja na 64 kopalni górnośląskich zastrejkowało 55. Liczba strejkujących robotników dochodzi

do ćwierć miliona. Wskutek zburzenia mostów kolejowych połączenie Opola z Berlinem oraz Wrocławiem przerwane.

Rząd złoży notę werbalną państwom sprzymierzonym.

WARSZAWA, 4. 5. (Pat.). „Kuryer warszawski” pisze: Według naszych informacji, które zresztą potwierdzają liczne fakty, rząd został zaskoczony wypadkami na G. Śląsku. Mianowicie do wczoraj po południu był on pozbawiony szczegółowych i jasnych wiadomości o sytuacji na G. Śląsku. Kiedy nadeszły pierwsze ogólnikowe depesze sygnalizujące wzburzenie umysłów na G. Śląsku, czynniki rządowe przedewszystkiem premier Witos starał się wpłynąć (uspokajająco, co jednak nie odniosło skutku. Zaraz w pierwszych chwilach po wybuchu na G. Śląsku, rząd zdawał sobie sprawę z całej powagi tego faktu i zwrócił uwagę na możliwości, które mogą wyeliminować i skomplikować sytuację. To też bezzwłocznie wysłano relację do państw sprzymierzonych, a natem przestano obszerny raport ministrowi spraw zagranicznych Sapieże, bawiącemu obecnie w Londynie. Dziś rząd czyni demarche u posłów państw sprzymierzonych w Warszawie i złoży im notę werbalną. Treść tej noty trzymana jest na

razie w dyskrety. Wiadomem jest, że rząd pragnąc usilnie wptynąć na uspokojenie G. Śląska, uczynił wszystko, aby przyspieszyć decyzję w sprawie losu tej dzielnicy, gdyż to jedynie może położyć kres zaburzeniom, a tem samem uniemożliwić groźne komplikacye, gdy tymczasem wszelkie zwłocznie z decyzją podrywać tylko będące akcyę zbrojną.

Aczkolwiek ekt rozpacz ludności górnośląskiej i jej zbrojny protest postawił rząd w tak trudnej i nad wyraz ciężkiej sytuacji, można mieć nadzieję, że przy życzliwej woli aliantów uda się te akcy zlikwidować. Aby to osiągnąć jak najszybciej, wszystkie miarodajne czynniki w polityce zagranicznej muszą zdać sobie sprawę z charakteru tej akcy. Jest to żywiołowy odruch rozpacz ludności, odruch, który znalazł oddźwięk w całym społeczeństwie polskiem. Rząd otrzymał cały stos rezolucyi, które powzięto we wszystkich miastach polskich, a które wyrażają zdecydowany protest przeciwko krzywdzącemu projektowi niesprawiedliwego podziału G. Śląska.

Społeczeństwo i rząd polski nie mogą wobec wypadków śląskich pozostać bezczynni, odruch ludu śląskiego nie może być zmarnowany, ale znaleźć musi poparcie tak stanowcze i silne, aby był ostatnim aktem w tragicznych dziejach tego kraju i jego ludności. Dziś przyna-

leżność państwowa Górnoślązaków realizuje się czynnie i fakt ten musi być usankcjonowany jeżeli nie prawem, to siłą całej Polski ludowej przed którą ustąpić musi trynarka i dyplomatyczne zbrodnie.

Rada najwyższa odroczyła sprawę G. Śląska.

BERLIN, 4 maja. (Pat.) „D. Allg. Ztg.“ z Londynu: Rada najwyższa uchwaliła odroczyć dyskusję w sprawie G. Śląskiej i w sprawie wyspy Yap aż do najbliższego posiedzenia.

Memoryał do rządów koalicyjnych.

WARSZAWA, 4. 5. (tel. wł.) Dziś wiceminister spraw zagranicznych Piltz doręczył przedstawicielom mocarstw sprzymierzonych memoriał w sprawie Górnego Śląska.

Memoryał wyjaśnia powody, dla których wybuchło powstanie:

Przedewszystkiem głosowanie emigrantów niemieckich

dalej terror niemiecki podczas plebiscytu, wreszcie wiadomości, o niezgodnym z traktatem wersalskim projekcie komisji alianckiej co do podziału Górnego Śląska wywołały to wzburzenie.

Memoryał domaga się jaknajrychlejszego rozstrzygnięcia tej sprawy w myśl traktatu wersalskiego.

Specjalna komisja określi granice Śląska?

WARSZAWA, 4. 5. (Tel. wł.). Z Paryża donoszą: Międzysojusznicza komisja w Opolu nie doszła do kompromisu. Onegdaj specjalny kurier zawiózł do Londynu dwa projekty. Projekt francuski przyznaje Polsce t. zw. linię Korfantego, projekt angielski przyznaje Polsce powiaty: pszczyński, ryb-

nicki, część lublinieckiego, tarnogórski, pozostawiając Niemcom większą część okręgu przemysłowego razem z Gliwicami i Hutą Królewską.

Możliwe jest, że Rada najwyższa poweźmie tylko decyzję zasadniczą, pozostawiając ustalenie granicy komisji specjalnej.

Korfanty dyktatorem, Doliwa wodzem naczelnym.

KRAKÓW, 4. 5. (Tel. wł.). Korfanty wydał odezwę do ludu górnośląskiego, w której zapowiada że staje na czele ruchu powstającego i zamianował wodzem powstańca Nowinę - Doliwę. Odezwa ostrzega przed gwałtami i wzywa urzędników do dalszego pełnienia służby. Dalej Korfanty zarządza organizację

sądów doraźnych.

BYTOM, 4. 5. (EE.). Radio. Naczelny wódz powstańców Doliwa - Norwin wydał odezwę, w której nakazuje rozbrojenie band Stosstrupplerów, wyznacza karę śmierci za rabunki, zaleca bezwzględność i unikanie zatargów z aliancami.

STAN OBLĘŻENIA W CZTERECH POWIATACH.

WARSZAWA, 4. 5. (EE.). Radio. Według wiadomości z pogranicza górnośląskiego robotnicy polscy na G. Śląsku samorzutnie chwycili za broń i zajęli powiaty: bytomski, krapowicki i rybnicki. Ruch rozszerza się z ogromną szybkością na całe terytorium plebiscytem objętym t. zw. „linią Korfantego“. Wyszadzono kilkanaście mostów kolejowych i drogowych na lewym brzegu Odry. Władze koalicyjne ogłosiły stan oblężenia w czterech powiatach.

—000—

GRANICZ GÓRNOŚLĄSKA ZAMKNIĘTA.

WARSZAWA, 4. 5. (Pat.). W związku z wypadkami na G. Śląsku ministerstwo spraw zagranicznych decyzyą z dnia 3 bm. zarządziło zamknięcie granicy G. Śląska aż do odwołania.

—000—

KORFANTY NIE MOGLI OPAŃOWAĆ RUCHU POWSTANCZEGO.

WARSZAWA, 4. 5. (Tel. wł.). Onegdaj porozumiewał się Witos telegraficznie z Korfantym, domagając się od niego opanowania ruchu powstającego. Korfanty odpowiedział, że nie jest panem lecz niewolnikiem obecnej sytuacji.

Po tem oświadczeniu Korfanty otrzymał dymisy.

—000—

DEMONSTRACJE PRZECIW ANGLII I WŁOCHOM.

WARSZAWA, 4. 5. (Tel. wł.). Z powodu zajść na Śląsku odbyły się wczoraj wielkie demonstracje. Wznoszono okrzyki przeciw Anglii i Włochom.

Policya otoczyła posterka obu tych państw, nie dopuszczając do demonstracji.

—000—

MIN. JANKOWSKI PODAŁ SIĘ DO DYMISJI.

WARSZAWA, 4. 5. (tel. wł.) Minister pracy i opieki społecznej Jankowski podał się do dymisji. Powodem dymisji jest to, że N. P. R. której mężem zaufania jest Jankowski bierze czynny udział w ruchu na Górnym Śląsku.

Wojska włoskie wycofane.

WARSZAWA, 4 maja (E. E.). Radio. „Przegl. Wicz.“ notuje pogłoskę, że wojska włoskie stacyonowane na G. Śląsku mają być stamtąd wycofane.

—000—

8 mostów wysadzonych.

BYTOM, 4 maja (E. E.). Radio. Na Odrze wysadzono 8 mostów.

—000—

ŚLĄSK ODCIĘTY.

WARSZAWA, 4. 5. (tel. wł.) Ruch kolejowy i pocztowy na terenie plebiscytowym zastanowiony, także komunikacja telegraficzna i telefoniczna przerwana.

Szacherka G. Śląskiem.

Nowy pomysł kompromisu.

LONDYN, 3 maja. Amerykańscy dziennikarze telegrafują z Londynu do swoich agencji:

„Doniesienia otrzymane dziś wieczorem wskazują, że Niemcy są już gotowe przyjąć żądania postawione w Paryżu, pod warunkiem, że zatrzymają Górny Śląsk. Jakkolwiek taka propozycja jest niemożliwa do przyjęcia dla Francji, utrzymuje się tu przekonanie, że osiągnięto już pewną podstawę praktyczną dla kompromisu.

Plan ma polegać na tem, że wobec propozycji niemieckiej francuska okupacja okręgu Rubry nie przeszkodzi dalszym negocjacyom.

W kołach kierujących Ententy ustala się przeświadczenie, że Górny Śląsk będzie oddany pod specjalny regime zabezpieczający zarówno Niemcom jak Polakom ich prawa i gwarantujący, że produkcja nie będzie zmniejszona przez zmianę w posiadaniu“.

—000—

MANIFESTACJA W KRAKOWIE.

KRAKÓW, 4. 5. (Pat.) Dziś w południe na uniwersytecie odbył się wiec ogólnoakademicki w sprawie wydarzeń na G. Śląsku. Po wiecu ruszono na rynek pod pomnik Mickiewicza.

KRAKÓW, 4. 5. (Pat.) Rada miejska na specjalnem posiedzeniu powzięła rezolucję protestującą przeciwko zamysłom krzywdzącym podziału G. Śląska, uchwaliła jeden milion Marek na pomoc dla G. Śląska i wybrała komitet obrony G. Śląska, złożony z 12 członków Rady.

—000—

PODZIĘKOWANIE PETLURY.

WARSZAWA, 4. 5. (Tel. wł.) Rząd Petlury wyświadczył do rządu polskiego podziękowanie za gościnność i prosi o zapewnienie się obywatelom ukraińskimi, którzy pozostają w Polsce.

—000—

O ZNIESIENIE CHLEBA KONTYNGENTOWEGO.

WARSZAWA, 4. 5. (Pat.) Komisja aprowizacyjna w obecności delegata ministerstwa aprowizacji rozpatrywała sprawę wykonania uchwał sejmowych co do ograniczeń spożywczych oraz sprawę zniesienia kontyngentowego rozdziału chleba. Dla pierwszej sprawy ustanowiono referentem p. Szymczaka, dla drugiej p. Gdyska, którzy mają sformułować odpowiednie wnioski.

—000—

POLKI GÓRNOŚLĄSKIE DO AMERYKANEK.

BYTOM, 4. 5. (E. E.) Radio. Związek Polek górnośląskich wystosował odezwę do kobiet St. Zjednoczonych, oświadczając, że mężowie ich i synowie gotowi są raczej zginąć i zniszczyć warsztaty swej pracy — kopalnie niż pójść z powrotem w jarzmo niemieckie.

—000—

SAPIEHA W LONDYNIE.

LONDYN, 4. 5. (Pat.) Minister Sapięha odbył dziś narady z ministrami państw sojuszników, którzy bawią obecnie w Londynie.

—000—

PRZED OKUPACJĄ ZAGŁĘBIA RUHR.

PARYŻ, 4. 5. (Pat.) Havas. Na posiedzeniu Rady Najwyższej przedłożył marszałek Foch warunki, wśród jakich w razie potrzeby nastąpiłoby obsadzenie zagłębia Ruhr. Plan ten został zaakceptowany przez Radę najwyższą. Admirałowie Baaty i Glasset którzy przybyli na posiedzenie na życzenie Brianda oświadczyli, że zarządzenia jakie ewentualnie będą poczynione na morzu, polegać będą na obsadzeniu Hamburga, przy współdziałaniu sił lądowych. Rada Najwyższa uchwaliła wysłać do rządu Stanów Zjedn. telegram z prośbą, by Stany Zjedn. wysłały swoich przedstawicieli do Rady Najwyższej, do Rady Ambasadorów i do komisji odszkodowań. Welle informacji Rady Najwyższej wynosily dochody na linii cłowej nad Renem w jednym miesiącu 150 milionów Marek papierowych.

—000—

NOWE PROPOZYCJE NIEMIECKIE.

LONDYN, 4. 5. (Pat.) Times. Dowiadują się z wiarygodnego źródła że nowa propozycja niemiecka która się kryje prawie z uchwałami paryskimi została wczoraj przysłana telegraficznie z Berlina ambasadorowi niemieckiemu w Paryżu celem doręczenia jej Komisji odszkodowań.

—000—

NIEMCY MUSZĄ DAĆ ODPOWIEDZ DO 12. MAJA.

LONDYN, 4. 5. (Pat.) Reuter. Rada najwyższa po 5-godzianem posiedzeniu doszła do pełnego porozumienia w sprawie noty, jaka ma być wysłana do Niemiec. Komitet redakcyjny zaproszony został na posiedzenie nocne celem sformułowania protokołu.

Jutro popołudniu zbierze się Rada Najwyższa ponownie. Notyfikacja ma być wysłana najpóźniej do 5-go maja, a Niemcy będą musiały odpowiedzieć do 12-go maja br.

—000—

Kinoteatr CHIMERA
Akademiaka 8

Od 5-go maja b. r.
i w dni następne

Ulubienica Maharadży

Romans w 6-ciu aktach.

W głównej roli
GUNAR TOLNAES
I LILI JAKOBSEN.

Protest Rady miejskiej przeciw pogwałceniu woli ludu górnośląskiego.

Na wstępie wczorajszego posiedzenia rady miejskiej po zagajeniu przez prez. Neumana red. Laskownicki imieniem wszystkich klubów odczytał następujący

protest.

Pod wpływem wieści o projekcie większości Komisji koalicyjnej oddania prawie całego Górnego Śląska Niemcom a tem samem oderwania od Polski prastarej dzielnicy z rdzennie polską ludnością Rada miasta Lwowa łączy się z całym narodem w żywiołowym proteście przeciw zamiarom nowego pokrzywdzenia Polski przy podeptaniu zasadniczych podstaw traktatu wersalskiego i brutalnem pogwałceniu woli ludu górnośląskiego, tak wspaniale objawionej w narzuconym nam plebiscycie.

Rozumiejąc i głęboko odczuwając szlachetny poryw naszych górnośląskich rodaków, którzy dziś przywiązani swe do Macierzy i gorąco pragnienie wieczystego z nią połączenia, pieczętują ofiarą krwi i życia swych najlepszych synów, ślemy im wyrazy czci i zapewnienie solidarności oraz wyrażamy przekonanie, że w tym boju ich o najświętsze prawa, stanie przy ich boku cały zjednoczony Naród polski i poprze ich wszelkimi siłami.

Przejęci niezachwianą wiarą w ostateczne zwycięstwo sprawiedliwości, jesteśmy pewni, że ten bohaterki poryw górnośląskiego ludu przyspieszy decyzję Najwyższej Rady, przyznającą Polsce wydatą jej przed wiekami dzielnicę, kładąc tam dalszemu rozlewowi krwi i chrząc Europe przed nową katastrofą.

Protest ten Rada uchwaliła jednogłośnie, poczem prez. Neuman oddał hołd wielkim czynom Napoleona podnosząc, że naród polski całym sercem bierze udział w święcie setnej rocznicy i śmierci wielkiego cesarza, pomny, że Napoleon był pierwszym, który po rozbiorach postawił sprawę polską na porządku dziennym polityki międzynarodowej i w zwycięskich bitwach położył podwaliny pod trwałe braterstwo broni między Polską a Francją.

Dalej prez. Neuman złożył hołd pamięci hr. Mierowej, zmarłej w r. 1916 w Rzymie, której zwłoki przewieziono wczoraj do Lwowa. Zarząd połowę swego majątku ofiarowała na rzecz miasta na cele dobroczynne.

Z porządku dziennego uchwalono kilka spraw drobnych, żywą dyskusję wywołała sprawa

podwyżki płac straży akcyzowej

referowana przez dra Sokala. W dyskusji m. i. zabrał głos tow. dr. Buber, który wykazał, że podwyżka płac znajdzie pokrycie w dochodach z akcyzy, czego dowodem są korzystne wyniki kasowe z ostatnich czasów. W rezultacie uchwalono straż akcyzową zrównać w płacach z państwową strażą skarbową. Podwyżka obowiązuje od 1. stycznia 1921.

Sprawa określenia godzin otwierania sklepów zgola niepotrzebnie zajęła sporo czasu i wywołała potok wymowy wielu radnych, oświadczających się bądź za zmianą dotychczasowego porządku, bądź broniących ustawy.

Słusznie r. tow. Chrystowski zaznaczył, że z przemówień niektórych radnych (kupców) wynika jasno, że chcieliby uczynić wyłom w ustawie w 8 godzinnym dniu pracy. Brak egzekutywy, brak nadzoru, brak poczucia obowiązku ze strony kupców stwarza nieposzanowanie ustaw, czemu Rada miejska energicznymi zarządzeniami winna zaradzić.

Po przemówieniach kilkunastu radnych, uchwalono, że sklepy spożywcze będą otwarte od 8 do 1 i od 4 do 7, inne od 9 do 1 i od 3 do 7, w niedzielę i święta uroczyste wszystkie sklepy będą zamknięte, także stragany i na wózkach ulicznych sprzedawać w tym czasie nie będzie wolno. Od g. 3 popołudniu w soboty do poniedziałku zrana nie wolno będzie sprzedawać żadnych trunków.

Zeby tylko wszyscy słuchać chcieli i umieli, pomyślał sobie sprawozdawca...

Z powodu braku kompletu prezydent o g. 9-tej posiedzenie zamknął. (ar)

Mianowania w dyplomacji.

P. Władysław Baronowski, dotychczasowy kierownik Biura propagandy zagranicznej mianowany został posłem i ministrem Rzeczypospolitej w Konstantynopolu. Jednocześnie odwołano z tego stanowiska dotychczasowego posła przy rządzie tureckim p. Jodkę.

*

Podpisaną została nominacja p. Tytusa Filipowicza, b. wiceministra spraw zagranicznych na ministra pełnomocnego i posła drugiej klasy przy rządzie francuskim. P. Filipowicz pełnić będzie obowiązki radcy legacyjnego w poselstwie polskiem w Paryżu.

PODPISANE DOKUMENTY RATYFIKACYJNE.

WARSZAWA, 4. 5. (E. E.) Radio. Powrócił tu z Rygi p. Ladość z podpisanymi dokumentami ratyfikacyjnymi.

Skutki strejku górników angielskich.

WARSZAWA, 5 maja. (Pat) Z Londynu: donoszą: Zastój w ruchu okrętowym przybiera coraz większe rozmiary. Podróże okrętów połączone są z coraz większymi stratami, to też coraz więcej towarzystw okrętowych ogranicza liczbę kursujących okrętów. Według oficjalnych sprawozdań wycofano zamówienia na budowę nowych okrętów ogólnej pojemności pół miliona ton. Obecnie około 30 proc. doków angielskich jest nieczynnych. Od kwietnia r. z. anulowano zamówienia na przeszło 3.000 ton.

Strejk w kopalniach węgla przyczynił się do pomnożenia liczby okrętów nieczynnych. W Marsylii znajduje się obecnie kilkadziesiąt okrętów nieczynnych o pojemności 200.000 ton. W portach Kanału stoją nieczynne okręty o pojemności 300.000 ton. Ogółem w rozmaitych portach angielskich znajduje się około 900 okrętów nieczynnych o pojemności około 4 milionów ton.

Akcyja strejkowa w Ameryce.

POLDHU, 4 maja. (Pat) Jak donoszą z Waszyngtonu rokowania między robotnikami portowymi a przedsiębiorcami nie doprowadziły do porozumienia. Strajk generalny ma się rozpocząć we wszystkich portach amerykańskich.

OSTATNIE NAPOMNIENIE DLA NIEMIEC.

LONDYN, 4. 5. (E. E.) Radio. W sprawie odszkodowań i sankcyi osiągnięto porozumienie, z warunkiem spłacenia odszkodowań, oraz złożenie gwarancji. Francja ogłosiła mobilizację. W razie gdyby Niemcy w ciągu 12 dni nie wyrazili zgody — bez zastrzeżeń — na ostateczne żądania koalicji wojska angielskie, francuskie i belgijskie zajmą zagłębie Ruhry.

PIERWSZY TRANSPORT LOKOMOTYW Z NIEMIEC.

BERLIN, 4. 5. (E. E.) „Berl. Tagebl.” donosi, że Niemcy wysłały już do Polski pierwszy transport lokomotyw, przypadających Polsce z repartycji niemieckiego taboru kolejowego.

—000—

W. RAORT.

66

ZA CESARZA...

FRAGMENTY ŻYCIA POZAFRONTOWEGO.

Widziało się młodych chłopców 16-to letnich o wylupiastych i nastraszonych oczach; chłopców, których gorliwi żandarmi i komisye asenierunkowo starościańskie w braku metryk odsyłały na broń „ojczyzny”, pomimo; że nie podlegali jeszcze poborowi. Wielki procent tych dzieci wymierał wskutek wyczerpania i niewygód i zamieniał szpitale całej monarchii nadłunajskiej.

Ludzie chorzy na gruźlicę, ludzie z przepuklinami wielkości główki dziecięcej, chorzy na egipskie zapalenie oczu, na wady serca, epileptycy, idjoci od urodzenia, a często i chorzy umysłowo przebywali w „Transenie” — czekając nieraz miesiącami na odesłanie do domów lub na barłóg szpitalny.

Ani przez moment nie przestano uważać owych biedaków za żołnierzy w pełnem tego słowa znaczeniu.

To nic, że ktoś tam czekając na wydanie chleba miał nieraz 39 stopni gorączki, — to nic, że jakiś wymizerowany żyd ucierał sobie rękawem usta po krwiotoku, — to nic, że ktoś opierał się o płot w ataku sercowym, lub padał na bruk podwórza w drgawkach epilepsji... Za nim nie załatwiono wszystkich formalności i za nim nie nadszedł „Militärkommandobe-

schluss” (orzeczenie Komdy wojskowej) — żołnierz taki podlegał pełnemu rygorowi służby wojskowej i obowiązany był do każdej służby bez broni.

Tysiące cherlaków, a jeszcze więcej ludzi, którzy potrafili przekupić feldwebli i oficerów przesiadywało beczynnie po biurach wojskowych, — ale dla całej tej masy kalek nie mogła wojskowość wynaleść żadnego zajęcia w braku miejsca.

Ponieważ jednak każdy był obowiązany do „Beschäftigung” (zajęcia) — wymyślano najrozmaitsze funkcje i czynności dla owych nieszczęśliwców zapelniających „Transeny”, czynności podrywające do reszty ich zdrowie i przyczyniające się do tego, że niejedon z biedaków niedoczekał się owego „Militärkommandobeschlusses”, ale mogły na cmentarzu obcej ziemi, dokąd go nocą wywieziono w drewnianem puocie szpitalnem.

Aby ta gromada chorych i wynędzniałych kalek nie zjadała darmo „chleba cesarskiego”, wyszukiwano dla nich zajęcia, często bardziej forsowne, męczące i upokarzające, aniżeli „Beschäftigung”, do którego byli obowiązani żołnierze przy kompaniach.

Ludzi tych odsyłało do robót polnych u sąsiednich chłopów, używano do czyszczenia kloak w mieście i zamiatania ulic. Za prace te należało się żołnierzom osobne wynagrodzenie, które składał bądź to magistrat danego miasta, bądź to cywilna ludność do kasy „Transenu”. Zbytecznem chyba będzie o tem pisać, że nikt z żołnierzy czyszczących nieraz przez całą noc

klozety w mieście nie otrzymywał nigdy ani grosza. Płace za funkcje rakarskie wypłacane przez magistrat c. k. oraz c. i k. żołnierzom, kradł zazwyczaj komendant „Transenu” do spółki z feldweblem.

Były jednak i inne prace, wprawdzie mniej produktywne, ale za to bardziej humorystyczne i świadczące o tem, że nie było w świecie tak idiotycznych pomysłów, którychby się przy wojsku austriackiem nie chwytano.

Był okres czasu, kiedy ludzi wysyłano na zbieranie pokrzywy do okolicznych lasów i wsi. Rano o godz. 6-tej, zbierano owe gromady nieszczęśliwców i prowadzono czasem 8 do 12 km. za miasto, gdzie zazwyczaj śladu pokrzywy nie było. Inwalidzi, kaleki i ludzie ciężko chorzy, zmuszeni byli do marszu przeszło 16 — 24 km. po to tylko, aby w najlepszym razie przynieść ze sobą kilka łodyg pokrzywy, której wartość nie dochodziła 0'01 halerza. Były zaś wypadki, że po odbyciu takiej wyprawy na pokrzywę, z której wojskowość kazała wyrabiać „ersatzowe” mundury — kilku, a nawet kilkunastu ludzi bardziej chorych musiano odstawić do szpitala lub izby chorych.

Ponieważ „Erlauss” wiedeńskich szmoków nie oznaczał w jakiej porze roku należy ową pokrzywę zbierać, — prowadzono więc żołnierzy nieraz przy końcu listopada lub nawet i później zbiórkę pokrzywy, której już dawno nie

(C. d. n.).

Nowiny z dnia.

Lwów, 5 maja.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Czwartek 5 maja o godz. 7 wieczór „Biały mazur” operetka.

Piątek 6 maja o godz. 7 wieczór „Biały mazur” operetka.

Sobota 7 maja o godz. 330 popoł. „Miód kasztełański” komedia.

Sobota 7 maja o godz. 7 wieczór „Twarz i maska” komedia.

Niedziela 8 maja o godz. 3 popoł. „Straszny dwór” opera.

Niedziela 8 maja o godz. 7 wieczór „Wielki dzień” sztuka.

Poniedziałek 8 maja o godz. 7 wieczór „Biały mazur” operetka.

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach.

—000—

WIECZÓR NAPOLEONSKI, który obudza tak żywe zainteresowanie, odbędzie się dnia 5 maja o godz. 730 wiecz. Po zagajeniu Michała Rollego, nastąpią declamacje pp. L. Czernowej i J. Kozłowskiego. Na zakończenie wieczoru sympatyczna artystka Irma Lichtenstein-Lityńska wygłosi piękny wiersz Stan. Wasylewskiego p. t. „Legenda empiru”.

OBROŃCY LWOWA III. ODCINKA (szkółka Komarskiego, Góra siracenia, Dyr. kolej., pl. Bema) odbędzie w sobotę 7 bm. o godz. 7 wiecz. poufne zebranie celem omówienia ważnych spraw bieżących, w małej sali Domu katolickiego (wejście od strony koszar Bema). Jako karty wstępu służą legitymacje krzyża III. odcinka.

JAK MAGISTRAT DBA O LUDNOŚĆ MIASTA. „Gazeta Lwowska” pisze: Gen. delegat rządu wysłał w dniu 6 kwietnia b. r. do okręgowej komisji zakupu zboża i mięsa w Skale następujące pismo:

Odwolując się do porozumienia, osiągniętego tam na miejscu z 17 lutego b. r. z moim delegatem w sprawie dostawy z powiatu borszczowskiego mięsa dla miasta Lwowa, upraszam o rychłe zawiadomienie, jakie ilości mięsa i w ilu transportach odejły z powiatu borszczowskiego dotychczas pod adresem gminy miasta Lwowa dla cywilnej ludności.

Na pismo to nadeszła ze Skali pod datą 15 kwietnia następująca odpowiedź:

Do L. tamt. 6931 z dnia 6 kwietnia 1921 r. do nosi się, że z powiatu borszczowskiego wysłano za pośrednictwem Okr. Kom. Zak. 36 w Skale 5 wagonów mięsa. Do dnia dzisiejszego można było stać większą ilość mięsa wytransportować, że się to nie stało, ponosi winę magistrat, względnie rzeźnia miejska Lwów, że nie wysłała tu swego delegata na stałe, który na miejscu ująłby całą dostawę mięsa w swoje ręce. Intendantura odstąpiła magistratowi odcinek borszczowski do wyłącznej eksploatacji. Okręg. Kom. Zak. miała bezpośrednio wspomagać całą akcję, a więc: ułatwienie zakupu; deponowanie, wagonowanie i konwojowanie, a gmina miała odbierać i finansować. Wojskowość ze swej strony uczyniła wszystko i na wszystko była przygotowana; niestety przeżnia za mało okazała zainteresowania w tej akcji i stał efekt marny.

Sprawa ta aż nadto dobrze ilustruje, jak magistrat stara się o dobro mieszkańców. Rada miejska winna natychmiast włączyć w tę gospodarkę, a winnych zaniedbania czy zlej woli pociągnąć do surowej odpowiedzialności.

WOLNY OBRÓT ZIEMIOPŁODAMI. W myśl rozporządzenia ministra spraw. z 5 kwietnia 1921, Dz. Ust. Rz. P. Nr. 36, poz. 218, przewóz żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, grochu, fasoli, gryki, prosa, peluszi, soczewicy, kukurudzy i przetworów tych ziemiopłodów, znajdujących się w obrocie pozakonnytygentowym jest (wewnątrz państwa) wolny i nie wymaga żadnych zezwoleń.

Przytem zwraca się uwagę interesowanych, że co do przewozu wogóle nawet i mniejszych ilości przetworów ziemniaczanych, jako to: krochmalu, płatków ziemniaczanych, suszonek i innych (prócz syropu ziemniaczanego), dalej do przewozu cukru, soli, nafty do oświetlania istnieją nadal pewne ograniczenia (wymagane są zezwolenia przewozowe), co do których można zasięgnąć informacji w każdym starostwie.

— Choroby zakaźne w pobliskich gminach. Starostwa sąsiednie stwierdziły tyfus plamisty (powiat Lwów) w Gańczarach, Kleparowie i Łądzienkołdach,

Porszynie, Srołtach szczerz., Werbiżu, Winnikach, Wulce ham., Zamarstynowie; (pow. rudański) w Buczałach, Komarnie, Pohoracach i Rudkach; (pow. Gródek Jag.) w Bralkowicach i Gródku Jagiel.; (pow. Kampanka strum.) w Sieciu bieżkow., Kamionce strum., Horpinie. Tyfus brzuszny: (pow. rudański) w Chiszewicach, Czajkowiecach, Dubanowicach, Hoszanach, Rozdziałkowicach i Rudkach; (pow. Gródek Jag.) w Gródku Jagiel. Pionice: (pow. Lwów) w Lewandówce, Kozielnicach i Siemianówce; (pow. Rudki) w Koropuziach; (pow. Gródek Jag.) w Gródku Jagiellońskim; (pow. Kamionka strum.) w Tałaniu.

Fizykał przestrzega publiczność przed stykaniem się z ludnością z gmin zakażonych i zwraca uwagę, że nabywanie u nich artykułów, może pośredniczyć w zakażeniu się.

Miejsca z tych miejscowości używać tylko po przełożeniu, a przy tyfusie plamistym nie spuszczać nikogo do mieszkania (kuchni) z obawy przed robactwem.

SKANDALE PUZAPPOWSKIE. Inspektor policyjny Riedler przeprowadził wczoraj wieczorem rewizję w mieszkaniu aresztowanego Bernarda Jonasa przy ul. Kochanowskiego 25, gdzie znalazł wiele rachunków i przekazów, dotyczących zakupów dla Puzappu. Papiery znalezione odesłano do sędziego śledczego dra Lockera.

SKRADZONE MASZYNY DO PISANIA. W sprawie karnej przeciw Teodorowi Dubno i tow. o zbrodni kradzieży w tut. sądzie — dyrekcja policyi we Lwowie zakwestyonowała u posiadanych 9 maszyn do pisania różnych systemów, których właściciele nie są dotychczas znani. Wobec tego zawiadania się interesowanych, że maszyny te mogą oglądać celem agnoscowania w tut. sądzie, po zgłoszeniu się w godzinach urzędowych w Oddz. XVI. sądu okręgowego karnego we Lwowie, biuro Nr. 35.

POWOD ROZSTROJU NERWOWEGO. Helena Krzyżakówna, uczestniczka kursu pocztowego, w rozstroju nerwowym oskarżyła się onegdaj o morderstwo. Śledztwo ustaliło, że była ona poprzednio zupełnie zdrowa. Razu pewnego, wracając z przechadzki, w ul. Akademickiej dwaj ulicznicy Don Jouani porzucili ją uporczywie nagabywać. Po dłuższej gołnitwie zdenerwowana i przestraszona skryła się do wozu tramwajowego L4D, następnie wysiadła i biegła na oślep przez pola aż do Bariatowa, poczem znalazła gościńnię u naczelnika stacji w Suchej Woli. Następnie wróciła do Lwowa i swe mającenia opowiedziała na policyi jako rzeczywiste morderstwo. Po przyjeździe do siebie wyjechała z ojcem do domu. Fakt powyższy świadczy, jak wygląda poziom ulicy lwowskiej.

POGOTOWIE RATUNKOWE W KWIECNIU B. R. Z pomocy pogotowia korzystało w ub. miesiącu 613 osób; w tem: kobiet 252, mężczyzn 270, dzieci 91, zaś do szpitali przewieziono chorych 221 osób, w tem większą część bezpłatnie. [Ranionych] posreem narzędziem zaopatrzone 64 osób, ran tłuczonych zaopatrzone 35, skutych 12, postrzałowych 4, od ukąszeń 15, złamań kości 13. Zaczadzeń zgłoszono 5, obłąkań 3, samobójstw 6, w tem 3 kobiety trwały się płynnie, 2 rzuciły się z wysokości, zaś 1 mężczyzna postanowił uciąć sobie żyłki. Pogotowie wzywano do 65 wypadków, w tem 15 razy nocą. Ogółem w bież. roku wzywano pomocy 1.989 razy.

CO MIŁOŚĆ ZNACZY? Helena B., urzędniczka, w zamiarze samobójczym zażyła parę pastylek sublimatu. Po przekłukaniu żołądka pozostawiono ją opiece domowej. Powodem desperackiego kroku był zawód miłosny.

KRADZIEŻE. L. Stelcziowi w czasie kupna lekarstwa w aptece przy ul. Halickiej skradziono portfel z 15.000 marek.

Wczoraj w południe z wystawy Cecylii Bier przy pl. Smolki 4 skradziono 3 pary bucików wartości 3.000 mk.

W magazynie biura spedycyjnego Goldstauba i Laufera przy ul. Kazimierzowskiej 14, po wybieciu dziury w murze i otwarciu drzwi, skradziono 47 wózków próżnych flaszek i inne rzeczy wartości około 50.000 marek.

—000—

Rappaport Józef dentysta
przyjmuje ul. Akademicka 10.

—000—

— NA OCHRONKĘ IM. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
złożył Związek rob. piekarskich 147 mk.

—000—

3 ruchu robotniczego.

BACZNOŚĆ ROBOTNICZY ! ZEWSCY! Omijajcie Lwów aż do ukończenia akcji cennikowej. Są na wyjazd robotnicy na prowincję. Adresować należy Organizacya szweców, Lwów, Rynek 8.

AKCYA CENNIKOWA MALARZY i LAKIERNIKÓW rozpoczęta została we Lwowie. Wzywa się robotników tego zawodu aby omijali Lwów.

GROZI STREJK ROBOTNIKÓW i ROBOTNICZ INTROLIGATORSKICH. Ponieważ na wniesiony memoriał do pracodawców w celu podniesienia zarobków o 25 proc. pracodawcy ofiarowali 5 proc. Ponieważ prace obecne robotnic są od 246 Mp. do 1248 Mp. tygodniowo, zaś płace robotników od 1096 Mp do 2340 Mp tygodniowo, t. j. że ze wszystkich zawodów są najgorzej płatni, wobec tego zapadła uchwała na zgromadzeniu w dniu 2 maja, że jeżeli pracodawcy do dnia 7 maja sprawy przychylnie nie załatwią, to w dniu 9 maja nie stają do pracy.

—000—

Manifestacya majowa.

Stryj, 1. maja 1921.

Dzień 1 Maja wypadł wspaniale. Już wczesnym ranitem robotnicy i robotnice z czerwonymi odznakami mogli znać, że żyją i myślą. O godzinie 11 przed południem obszerna sala Sokola wypełniła się po brzegi. Szereg towarzyszy sprzedawało rozmaite wydawnictwa partyjne, jak i „Dziennik Ludowy”, pogłębiając tym sposobem idee P. P. S. Na scenie powiewał dumnie sztandar P. P. S. Zebranie zainicjowało. Suchanicki, zaznaczając, że obecny 1. Maja obchodzimy bez obawy o los państwa. Za to, że P. P. S. przyczyniła się do obrony państwa, odparając nawałę bolszewików, to dzisiaj przez warchołów jest nazwana partya burżuazyjna, zdrajca i t. d., a my możemy być dumni z tego, że jesteśmy członkami tej partyi. Po uchwaleniu konstytucyj po zawarciu paktu z Rosją i po plebiscycie na Górnym Śląsku będziemy brać udział w budowie państwa, aby było demokratyczne, aby wszystkie narodowości tu zamieszkujące czuły się szczęśliwe.

Do prezydium wybrano tow. Schorfera, Filipowskiego Henryka i Zielnickiego Stanisława. Sekretarzem tow. Ożga.

Powitany burzą oklasków stanął na trybunie poseł miasta Stryja, tow. Moraczewski, któremu najczerniejsza reakcja nie może zapomnieć, że jako pierwszy prezydent ministrów rzucił hasła w swoim programie, które dzisiaj robotnicy zdobyli sobie mają, o ile jeszcze ich nie zdobyli. Przed zgromadzonymi rozwinął mówca znaczenie wpływu klasy pracującej na ustroj państwa, bo muszą nastąpić reformy społeczne, a ustroj kapitalistyczny nie da się dalej utrzymać. Budowa państwa musi iść po linii porozumienia się z innymi narodami kraj nasz zamieszkujejacy. W dniu 1. Maja ślemy pozdrowienie całemu proletaryatowi, oczekując, że chwilowe rozbiicie ruchu robotniczego nie powstrzyma budowania jednej pięknej międzynarodówki. Organizujcie się towarzysze, budujcie nową, życie i nowy świat, a wierzę, że niedługo jest czas, kiedy ideały, o które dzisiaj walczymy, staną się ciałem. Zwycęstwo od Was zależy!

Burza oklasków była odpowiedzią zgromadzonym. Odczytaniem rezolucyj i odpiewaniem Czerwonego sztandaru zakończono zgromadzenie.

Następnie pochód z muzyką kolejarzy na czele przeszedł głównymi ulicami miasta, rozwiązując się pod losem Związków zawodowych.

Równocześnie odbyły się zgromadzenia Związków zawodowych i robotników żydowskich. Mimo prób rozbiicia, przebieg uroczystości 1. Maja wykazał, jak silną jest nasza partya w mieście i jaką popularnością cieszy się tow. poseł Moraczewski. Rozbijają się też i w przyszłości wszelkie próby rozbiicia spójności organizacyjnej polskiej klasy pracującej

—000—

Czas odnowić przedpłatę na maj!

Do walki z ospą.

We Lwowie zdarzyły się w ostatnich dniach trzy wypadki ospy i wszystkie z wynikiem śmierci belym. Z tych trojga zmarłych na tę straszną chorobę dwoje było dzieci: niemowlę 7-letnie i dziecko 5-letnie, oraz 22-letni mężczyzna.

Cheąc zapobiec rozszerzeniu się ospy we Lwowie, okręgowy urząd zdrowia polecił fizykatowi miejskiemu, by zarządził szczepienie ochronne dzieci.

Fizyk miejski dr. Legeżyński poczynił już wszystkie niezbędne zarządzenia i wczoraj w obecności delegata okręgu, urzędu zdrowia, dra Kuhna, inspektora dra Bruchnalskiego i reprezentantów prasy poinformował, jak akcję szczepienia się przeprowadzą.

Prawdziwej ospy — jak mówił dr. Legeżyński — nie było we Lwowie zupełnie od r. 1909 do 1915.

Dopiero rok 1915 zaznaczył się we Lwowie epidemią ospy, którą przyniosły nam wojska austriackie, zwłaszcza druga armia, a nie wojska rosyjskie, jak to pogłębnie mniemano. I w ciągu krótkiego stosunkowo okresu czasu, bo od czerwca 1915 do lutego 1916 zapadło na tę chorobę we Lwowie z miejscowych 1.700 osób, pozamiejscowych 590, razem 2.290 osób; z tych umarło 700. Straszne było wówczas życie śmiertelne, ale winę ponosiło tu niedołęstwo rządu austriackiego, który nakazał wprowadzić szczepić między szlachciców, ale posyłał z Wiednia krowiankę nieskuteczną, właściwie czystą glicerynę. Dopiero gdy fizyk miejski wydosłał prawdziwą krowiankę z Budapesztu, nastąpiła epidemia w bardzo krótkim czasie. Szczepienia dokonywano w 29 punktach miasta i

w ten sposób zabezpieczyło się przed ospą 193.572 osób.

W lutym 1916 ospa we Lwowie wygasła, tylko tu i ówdzie pojawiała się sporadycznie. Tak samo i w kraju całym w tym okresie epidemia wygasła, ale przedtem musiiano — jak informował dr. Kuhn — poddać szczepieniu 6 milionów ludzi, kolony szczepiace przeprowadzały tę czynność przez cały szereg miesięcy.

Obecne zarządzenia fizyka idą w tym kierunku, że powtórnie zaszczepione być muszą dzieci urodzone w r. 1911, 1912, 1913 i 1914, o ile nie wykaza się świadectwem urzędowym, że są już po raz drugi zaszczepione, ponadto wszystkie dzieci w 1 roku życia. Szczepienie rozpocznie się już 6 bm. w 9 punktach miasta i będzie bezpłatne, na koszt rządu. Szczepienie będzie trwało przez cały maj i kilka dni czerwca. Po tym terminie szczepienie będzie już płatne.

Dzieci zaszczepione przez lekarzy prywatnych będą się musiały zjawiać w fizykacie miejskim, gdzie lekarze miejscy stwierdzać będą, że istotnie szczepienie zostało dokonane. I to stwierdzenie będzie bezpłatne.

Co do osób starszych, to szczepienie w obecnych warunkach jest zbędne; byłoby ono dopiero wówczas konieczne, gdyby wybuchła epidemia.

Na razie jesteśmy od niej daleko, ale ostrożność jest zawsze wskazana.

(ur.)

odebrano od wymienionych tylko 14.030 Mk.

Do kradzieży przyznał się tylko Kotler, inni zaś przeczyli możliwości brania w niej udziału, a biorąc pieniądze nie wiedzieli że pochodzą z kradzieży. Na wczorajszej rozprawie przed sądem apelacyjnym zasądzono J. Kotlera na dwa lata ciężkiego więzienia, zaś wszystkich innych uwolniono od winy i kary.

Trybunałowi przewodniczył radca Kosowicz, askarzał Gürtler, Kotlera bronił dr. Datner, zaś uwolnionych drowie: Kibitz, Bromberg, Rabner i Rauch.

NADESLANE.

Za rubrykę tę redakcyja nie odpowiada.

Zakład dentystryczno-techniczny
Z. PEKELMANA
wykonuje roboty w platynie, złocie i kauczuku według najnowszych systemów.
LWÓW, KAZIMIERZAWSKA 17. I. p.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNO-TECHNICZNY
LEOPOLDA HISSA
LWÓW, UL. LEGIONÓW 33.

Dentysta-Technik **JÓZEF SELZER**
LWÓW, OR. DECKA 64 (naprzeciw kościoła św. Elżbiety).
Wykonuje sztuczne zęby w złocie i kauczuku po cenach umiarkowanych. Przyjmuje od 9—6 wieczór.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. HESCHELES
ord. od 10—12 i 3—5 pop., dla kobiet 2—3 Sykstuska 16.

L. 25282/21
IX.

Magistrat m. Lwowa rozpisuje licytację ofertową na wydzierżawienie prawa wyszynku i restauracji w Rzeźni miejskiej za czas od dnia 15. lipca 1921 do 31-go grudnia 1922. Oferty należy wnieść do IX. Departamentu Magistratu do dnia 15 maja 1921 gdzie też można przejrzeć bliższe warunki.

Ślub p. **JADWIGI ŚNIEŻKÓWNY** z Kpt. lek. Dr. **LESŁAWEM SZULISZAWSKIM** odbył się dnia 30-go Kwietnia 1921 r. w Kościele św. Mikołaja we Lwowie. 61—1

3 sali rozpraw.

ZABÓJSTWO TEŚCIA.

Iwan Lewkowicz, liczący lat 30, obrz. gr. kat. rolnik w Lubińcu nowym stanął wczoraj przed sądem przysięgłych jako oskarżony o zabicie swego teścia Iwana Leska Tepyły. Tepyła pomimo, że był żonaty, utrzymywał stosunek miłosny z sąsiadką w skutek tego w domu były ciągłe swary.

Dnia 21 sierpnia ub. r. po kłótni teść rozkazał oskarżonemu wynieść się ze wspólnego domu. Następnie powstała między nimi sprzeczka, w której Lewkowicz kołtem rozbił czaszkę i złamał 7 żeber Tepyły. Pobity zmarł na drugi dzień z rana.

W śledztwie i na rozprawie oskarżony twierdził, że w krytycznym momencie stracił panowanie nad sobą i nie pamięta co się z nim stało.

Sędziowie przysięgli postawione pytanie w kierunku zbrodni ciężkiego uszkodzenia ciała potwierdzili tylko 6-ma głosami, to też trybunał uwolnił oskarżonego od winy i kary.

Rozprawie przewodniczył r. Niewiadomski, oskarżał prok. dr. Laskowski, bronił dr. Marek Fell.

MŁODOCIANI ZŁODZIEJE.

Wieczorem 18 września z. r. Jakób Abraham Kotler wraz z brachem Münzerem, dostali się do mieszkania Natana Mellera i skradli z podłóżka kasetkę z 60.000 marek. Klucza do mieszkania dostarczył im 8-letni M. Kotler. Ze skradzionych pieniędzy Kotler dał 1000 Mk. Abrahamowi Blasbergowi r. Szerowi, 2.500 Mk. Chaimowi Neumanowi, 500 Mk. swej „narzeczonej“ Cilli Hochównie, 800 Mk. Jakóbowi Oberowi i 4.000 Mk. Dawidowi Neumanowi. Wymienieni jego znajomi nie przekraczają wieku od 13 do 21 lat. Artur Menman, lat 19, dowiedziawszy się, że J. Kotler popełnił tę kradzież wymusił u niego 5.000 Mk. grożąc mu doniesieniem do policji. Kotler szukany przez policję ukrywał się w jednym z hoteli pod przybranym nazwiskiem. W międzyczasie jednak bawił się steroko, dawał Jakóbowi Oberowi 15 Mk. dziennie za wyczerzenie go jazdy na rowerze. Po aresztowaniu

3 teatru.

„WIELKI DZIEŃ“ sztuka w 4. aktach Stef. Krzywoszewskiego.

Arcyznanowna sztuka, stalecznie przyzwolita, poczciwa i rozsądna, nasuwająca podobieństwo do tych leciwych matron, które mimo całej dystynkcji tonu i elegancji stroju bez zarzutu nie zdołają zatrzymać na sobie wzroku, ni jednem drgnieniem wzruszyć wiekiustych tęsknot serca. Przyglądamy się temu szeregowi obrazów scenicznych, powiązanych w całość leciutką, mdłą nitką fabuły bez niechęci ale i bez zajęcia; można trochę poziewać — byle dyskretnie, ale nie ma na czem ostrzyć zoilowskiej złośliwości; nie ma wogóle nad czem zbyt długo się zastanawiać — utwór, jakich już było dziesiątki i setki, poprawny, grzeczny, z słachetną „myślą przewodnią“, apoteozującą piękny prawdziwie czyn konstytucyjny 3. Maja i starający się przenieść widza myślą i uczuciem — co jest już nieco trudniej — w ów czas, gdy wołano: vivat król kochany, vivat sejm; vivat naród, vivant wszystkie stany!

Sztuka tendencyjna do zastosowania praktycznego — bardzo dobrze — ale czy nie zgodzi się każdy, że z większym zainteresowaniem i z większą dozą zadowolenia estetycznego słuchalibyśmy przepięknej w charakterze i stylu opoki komedii Niemcewicza „Powrót posła“? Na rocznicę konstytucji nadawała się w sam

raz, a że jest mniej nudna i mniej długa, to wyszłoby tylko na korzyść i artystów i publiczności. Kunszt literacki i pisarska wprawa, jakiej nie można odmówić autorowi „Wielkiego dnia“, to trochę za mało, by wskrzesić w całej pełni i prawdzie życia, przed oczyma współczesnych, ducha czasu i ludzi, z przed stu kilkudziesięciu lat. Dyskusje i tyrady polityczne, znane co do treści najdokładniej z podręczników szkolnych i nie rozczuwające sobie pretensyj do większej głębi myśli nad tę, którą znajdujemy w podręcznikach i okolicznościowych broszurach — to nie wystarcza, by odkłać wizję wielkich zmagania wewnętrznych narodu, a sentymentalnie naiwny romansik pani Chorążyny z porucznikiem ułanów królewskich robi wrażenie zbyt nie rozcieńczonemu o jakimś smaku sosiku, którym nader oszczędna gospodyni przyprowadza danie stolownikom: „Boże, co za pila!“ — wyrwa się słuchaczom westchnienie po obowiązkowym wysłuchaniu sztuki aż do końca — i to żalostne westchnienie jest najwłaściwszą i najwierniejszą recenzją onegdajszej premiery.

Wobec mdłego charakteru samej sztuki cała uwaga skupiała się głównie na stronie dekoratywnej i na charakterystyce osób, upostaciowujących znane historyczne nazwiska z doby wielkiego Sejmu. Pod względem dekoratywnym brak wykwintnego przepychu, wytłumaczalny obecnymi stosunkami tak czasu jak i specjalnie sceny lwowskiej, zastąpiła harmonijna, umiejętnie we właściwym tonie utrzymana prostota

do której tła dostrajały się stylowe kostiumy i charakterystyka osób. Tu zwłaszcza wysiłek artystyczny pięknym poszczycić się może sukcesem: widza zajmowały więcej maski osób niż treści ich rozmów; nawet bez usłyszenia tytułatury odnajdywał od razu króla St. Augusta, ks. Poniatowskiego, Ig. Potockiego, Małachowskiego i Kollataja. Reprezentatywnie bardzo dobrzy, niekiedy artyści w grze z trudem dźwignęli ciężar odpowiedzialności za swe wielkie nazwiska. P. Okornicki jako St. August miał swą lepszą chwilę, hanując zwykłą popędliwość swej wymowy, starał się nie bez skutku o względne dostojęstwo majestatu. P. Hierowski nie starał się przewyciężyć sztywności zachowania na korzyść wdzięku czy choćby elastyczności ruchów, co chyba należało przyznać ks. Poniatowskiemu. P. Zbrojewski jako Kollataj wyrębiwał poprostu swą rolę jak lekcy z ławki szkolnej. Pełnym zawadyckiego tupetu, magnackiej buty był p. Rasiński, którego szeroki pełen temperamentu gest znajdował bardzo dobre w roli Branickiego zastosowanie. P. Bielecki przesadzał w dyceji i mimice, robił typowego aktora z prowincji. P. Michnowska miła we wdzięcznej roli Małgosi, zajmowała dystynkcją; pendant do niej stanowił p. Kozłowski, pełen nieprzesadzonego polotu młodzieńczości i jak zawsze robiący wrażenie uczuciowością i harmonijnością, wygłosu.

Artur Cwikowski

W sprawach tego działu
odnosić się należy do
Komisji Związku Kas
Chorych Małopolski i
Śląska

L. W. Ó. W.
ul. Kopernika I. 26, II. p.

OCHRONA PRACY

Dział poświęcony sprawom ochrony i ubezpieczeniu pracujących.

Wychodzi
raz na tydzień
jako organ
Komisji Związku Kas
dla chorych.

Nadzór nad kasami.

Rozważnie postawiono kwestję opieki społecznej tam, gdzie do zarządu tą opieką przydzielono te agendy, które u nas ma jako zakres swej czynności — ministerstwo zdrowia. Bo t. zw. opieka społeczna (to co Niemcy nazywają sozialem Fürsorge albo Volkswohlfahrt) nie da się oddzielić od dbałości o zdrowie społeczeństwa — a jednak w praktyce tak się dzieje i nas ze szkodą dla sprawy.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że przychodzi o opiekę nad dziećmi, nad sierotami, nad bezrobotnymi, nad sprawą emigrantów, — czy o ubezpieczenie społeczne, czy wreszcie o ważny a dotąd mało uwzględniany dział ochrony pracy — zawsze i kwestye zdrowotne, utrzymanie i zapewnienie tego zdrowia, niemające w tych kwestiach ma znaczenie. A rozdział funkcji kierowniczych i nadzorczych w tych sprawach jest nader utrudniony i w chwili gdy taki dział nastąpił, nie ulega wątpliwości, że musi dojść do tarć, do nieporozumień, do jawnego lub cichego wyrwania sobie nawzajem agend i kompetencji.

Dlatego zdarzać się będzie zawsze przy takim rozdziale zakresów czynności, że ci, którzy podlegają nadzorowi, nie będą nigdy wiedzieli do kogo się odnosić, czym wskazówkom ulegać, bo mogą przyjść sprzeczne zarządzenia, pochodzące z dwóch zupełnie oddzielnych biur władzy centralnej.

Na takie rzeczy są także narażone kasy chorych. Wprawdzie ustawa wyraźnie określa, że jedyną władzą nadzorczą dla kas chorych (a prawdopodobnie będzie to się odnosiło i do innych działów ubezpieczenia) jest urząd ubezpieczeń, a jak długo go nie ma, sekcya ubezpieczeń ministerstwa pracy. Jednakowoż art. 97 tej ustawy przyznaje ministrowi zdrowia publicznego prawo nadzoru w granicach zasadniczej ustawy sanitarnej. Art. 99 ustawy dokładnie określa sposób wykonywania tego nadzoru, t. j. przez mianowanie delegata ministerstwa zdrowia do odpowiedniego urzędu ubezpieczeń. Jednak nie dość ściśle określenie zakresu działania tego delegata przewiduje dalsze kompetencje.

Minister zdrowia publicznego ma nadzór nad czynnościami instytucji ubezpieczenia w granicach zasadniczej ustawy sanitarnej, w tym celu, wysyła delegata do urzędu ubezpieczeń, aby wykonywał nadzór nad czynnościami kasy chorych w zakresie lecznictwa.

Z tego ostatniego przepisu biorąc assumpt Ministerstwo zdrowia będzie chciało, jak mu zasadniczy przepis nakazuje i nie tylko naznacza delegata do urzędu ubezpieczeń w osobie dyrektora wojewódzkiego urzędu zdrowia, lub przez niego wyznaczonego zastępcy, ale nadto wytycza mu ściśle jego czynności. A więc obok współdziałania w odrębnym nadzorze, zwłaszcza w kierunku lecznictwa, ma on domagać się wykazów leczniczych osób w ambulatoriach i pokojach przyjęć, szpitalach, sanatoryjach i t. d., wykonywać nadzór nad lecznictwem w praktyce, wydawać opinie o szpitalach kasowych istniejących i powstających, o regulaminach dla chorych. Nadto ma wydawać zarządzenia w sprawach lecznictwa — skontrolowawszy wszystko na miejscu przez dokonywanie inspekcji. Obowiązkiem jego jest nadto, w myśl ustawy wydawać opinie co do ubezpieczonych przemysłowców, w którychby należało podwyższyć opłaty, dalej co do konieczności zainicjowania świadczeń leczniczych na gotówkę, a wreszcie bacznie na komisje pojedyncze w sprawach między kasami a lekarzami.

Zanim jednak zostaną urządzone urzędy ubezpieczeń, ma dyrektor urzędu zdrowia dbać o wykonywanie tej kontroli wszechstronnej z mocy swego urzędu i składać sprawozdania — ministerstwu zdrowia.

A więc mamy kilka pomysłów co do kon-

troli nad kasami projektowane (a dziś może już wydane) przez ministerstwo zdrowia. Wprawdzie kasy już są przyzwyczajone do tego, aby się w ich sprawy mieszał każdy pod jakimś pozorem upoważnienia — ale lękamy się, że przy tak ogólnym pędzie do nadzorowania, wyjądz tego różne sprzeczne polecenia i wskazówki i kasy nie będą wiedziały czego się trzymać.

Sitą bezwładności, starostwa i nadal uważają się za władze nadzorcze, choć w myśl ustawy niemi nie są. Niech to jednak odważy się proces lub kierownik kasy powiedzieć, ładnie on będzie wyglądał.

Sekcya ubezpieczeń — jako tymczasowy urząd ubezpieczeń jest władzą nadzorczą istotną. Ona ma nadzór nad urzędowaniem kas i ich działalnością. Ale „Bóg wysoko a sekcya daleko“ a starostwo blisko, namiestnictwo, czy województwo może trochę dalej, — ale jest i robi. Urząd zdrowia ma delegata i będzie robił — kasy będą cierpiały.

Bo co długie lata było dobre, o ile kasa była w ręku fabrykanta lub właściciela kopalni, to nagle staje się złem, gdy się dostaje pod zarząd kasy. Co wolno lekarzowi, aptekarzowi, to kasie bywa wzbronionem. Godzimy się na najściślejszy nadzór, na wszechstronną kontrolę, — ale ona nie może być wielokrotna, nie może być różnolita, — a stała i konsekwentna i przez pewną z góry oznaczoną władzę wykonywana.

Nie tylko to czego kasie nie wolno musi ten nadzór wyszukać i usunąć, ale musi także uchylić i tę rutynę, jakie kasa i jej zarząd mają przy wykonywaniu swych czynności. Nie tylko sposób leczenia, ale także jego koszt w porównaniu z siłą finansową kasy, sposób jej załatwiania przez szpitale, lekarzy i aptekarzy musi być przedmiotem tego nadzoru, który wobec tego, musi być w ręku ludzi niezwiązanych ani interesami ani innymi względami z tymi, których mają nadzorować.

Sprawa rekonstrukcji kas.

W sprawie kas, które nie istnieją, lub jeszcze nie weszły na nowe tory, postawione na konferencji w Warszawie, odbytej w sekcji ubezpieczeń, akcją tę przyspieszyć. Skutkiem otrzymanych wskazówek, odniesło się biuro związkowej komisji do starostw z prośbą o reaktywowanie tych kas. Skutkiem tej akcji — obok dawnej reaktywowanych kas w Gródku Jagiell., Mościskach, Żółkwi i Sokalu powołano do działalności dawny zarząd kasy w Rawie ruskiej, mianowano komisarzy dla wznowienia kas w Husiatynie i Tamobrzegu, rozpoczęto odbudowę kas chorych w Skalacie i Kamionce strumiłowej. Z innych kas (Pilzno, Kolbuszowa; Strzyżów, Czortków, Horodenka, Kosów; Sniatyn, Tlumacz, Trembowla) do tej pory nie ma odpowiedzi i urgensy w tej sprawie zostały wysłane. Byłoby obowiązkiem interesowanych kół, aby przyspieszyły sprawę, interweniując w starostwie o zaproponowanie komisarzy dla rekonstrukcji kas.

Było w planie, niektóre kasy wezwać, by objęły także w opiekę sąsiednie powiaty. I tak proponowano, by Tarnów objął powiat pilzneński, Mielec powiat kolbuszowski; Rzeszów powiat strzyżowski, Stanisławów tłumacki i t. d. Jednak odpowiedzi dotychczas otrzymane wskazują nam, że takie łączenie powiatów — zasadniczo niepraktyczne — wywołałoby z obu stron niezadowolenie. Utrudniona i droga dzisiejsza komunikacja, brak podwód i brak urzędów, nakładałoby na kasę odległą jeszcze większe zadania i powodowałoby liście, prawie nieprzezwyciężone trudności w wykonywaniu zadań kasy. Sprawy te też w ten sposób zrealizowaliśmy sekcji ubezpieczeń.

Zwróciliśmy uwagę starostwu w Buczaczu, że statut kasy tamtejszej, nie może być zatwier-

dzony, bo tam nie ma ani zarządu, ani komisarza rządowego, — tak, że nie ma odpowiedzialnej za kasę władzy nadzorczej.

Wezwaliśmy dalej kasę chorych w Starym Samborze, aby wniosła statut do zatwierdzenia. Zdaje się, że zarządowi się zdawało, że otrzymawszy statut wzorowy, już spełniła wszystkie formalności. Tymczasem Sekcya ubezpieczeń nie może uznać działalności kasy, która nie wniosła statutu do zatwierdzenia.

W trakcie tych czynności przekonaliśmy się, że nie wszędzie ustawa wchodzi w życie w sposób przepisany. Dowiedzieliśmy się n. p. że Wielicka kasa ma niespełna 700 członków, z czego wynika, że kasa salinarna jeszcze swych członków nie wzięła. O takich rzeczach, dowiadujemy się tylko z tego, co kasy nam o liczbie członków donoszą, bo faktycznie żadna kasa tego rodzaju wad w wykonywaniu ustawy, nam do wiadomości nie podała, mimo, że o to osobno prosiliśmy. A prosiliśmy dlatego, bo musimy wiedzieć, gdzie trzeba ewentualnie jakąś kwestję poruszyć i popchnąć.

Bocheńska kasa donosi także, że saliny jeszcze nie ubezpieczyły — a przecież ustawa jest, i jej wykonanie należy do władz. Odnosimy się w tej sprawie do sekcji ubezpieczeń.

Kasa chorych w Podhajcach, która była reprezentowana na wiecu, mimo urgensów nie daje znaku życia. O ile nie otrzymamy wyjaśnień żądanych; po tej uwadze odniesiemy się do starostwa z prośbą, o zarządzenie czego potrzeba, aby kasę obudzić do życia.

Czynności w tym kierunku dalej prowadzimy, i zdaje się nam, że oprócz dotychczasowych wyników, niezadługo będziemy w stanie wszystkie kasy obudzić na nowo do życia i pracy.

Wyjaśnienia.

Wybory w kasach muszą się odbyć na podstawie nowej ustawy bez względu na to, od kiedy obecny zarząd urzęduje. Wybory te są oparte na innych zasadach i innej ustawie jak dotychczasowa, mają inny zakres wyborców — członków i pracodawców, wobec tego nie mogą dotychczasowi wybrańcy urzędować na podstawie dawnej ordynacji wyborczej. A więc chociaż to przyczynia wiele pracy i trudu, trzeba się zająć z regulaminem, którego treść podałyśmy do wiadomości wraz z terminami, uważając 1-szy lipca za dzień rozpisania wyborów, trzeba wszystko uczynić co jest potrzebnem do wyborów, bo wybory muszą odbyć się na zasadach zawartych w nowej ustawie.

Kasa, która wprowadziła ustawę 1-go marca, płaci tym, którzy w styczniu i w lutym zachorowali — przed przemówieniem wedle nowej ustawy, — zasiłek wedle starej normy, a więc wedle dawnej taryfy i przez 26 tygodni.

Za przewóz do szpitala płaci kasa. Nie ma tu żadnych norm, ale kasa ponieść musi istotne koszty.

Dyrektora kasy mianuje zarząd, wzelednie komisarz rządowy. Każda kasa winna mieć dyrektora, bo ktoś musi władać kasą i państwowym władzom za czynności kasy odpowiadać.

Władzą nadzorczą nad kasami nie są starostwa, tylko urząd ubezpieczeń, — a jak długo go nie ma, sekcya ubezpieczeń ministerstwa pracy. Starostwa mają tylko w myśl art. 106 ustawy o kasach chorych sprawować orzecznictwo w sprawach ubezpieczenia na wypadek choroby, aż do zaistnienia urzędów ubezpieczenia. Rozstrzyga więc odwołania od orzeczeń zarządu wedle art. 76 i 94 ustawy i orzeka wedle art. 85 I i II kary na opornych lub niesumiennej pracodawców.

Ma nadto starostwo w myśl art. 78 obowiązek kasie pomagać w wykonywaniu ich czynności.

Inne czynności nadzorcze są dzisiaj starostwom oddane.

O pomoc dla zdemobilizowanych.

„Pewien medyk zdemobilizowany w braku mieszkania sypia w stajni, ale za to tę stajnię musi oczyścić.

„Policja lwowska czyni oblawy na peryferyach miasta z obfitym rezultatem, bo zbiera z cegielń śpiących zdemobilizowanych żołnierzy, nie mających gdzie głowy złożyć.

Takie słowa padły onegdaj na zebraniu likwidującego się Komitetu Obrony państwa, z ust reprezentanta młodzieży akademickiej i reprezentantki organizacji kobiecych, opiekujących się żołnierzem.

Komitet Obrony Państwa powstały w chwili grożącego niebezpieczeństwa, obecnie traci już rację bytu, ale posiadając jeszcze gotówki około 3 milionów marek, chciał, likwidując się, przekazać tę kwotę trzem zrzeczeniom: skautom, na dom żołnierza polskiego i na pomoc dla zdemobilizowanych.

Na onegdajszym zebraniu, w którym brali udział przedstawiciele różnych organizacji opiekujących się żołnierzem, władz wojskowych, profesorowie szkół średnich i wyższych, prezydium miasta, reprezentanci młodzieży i t. d., odbytem pod przewodnictwem gen. del. dr. Galeckiego plan likwidacji Komitetu Obrony Państwa i rozdziału pozostałych sum, przedstawił starosta p. Laskowski i zaproponował, aby powstałe dla trzech powyższych celów komitety na własną rękę urządziły zbiórki.

Odmienny plan przedstawił wiceprezydent tow. Obirek, proponując scentralizowanie akcji składkowej, zachowanie komitetu koncentrującego składki na rzecz zdemobilizowanej młodzieży pod inną nazwą. Rozbicie akcji zbiórki,

może się ujemnie odbić na zamierzonych celach, gdy przeciwnie, centralny Komitet zbiorów wedle potrzeby rozdzielałby fundusze między poszczególne działy.

Wiceprez. Stahl oświadczył się za zdecentralizowaniem Komitetu. Stanowisko prez. Obirka poparli prawie wszyscy następnii mowcy: gen. Lamezan, Bol. Lewicki, radca Bogdanowicz, który wskazywał na konieczność objęcia opieką wszystkich zdemobilizowanych, w tym samym duchu przemawiała też p. Rudnicka, dalej p. Wit. Sulimirski, prof. Janeczko, prof. Pawlik i inni.

Zastanawiano się także nad nazwą przyszłego komitetu, poczem na wniosek prof. Brzeskiego, uchwalono następującą rezolucję:

„Komitet Obrony Państwa“ pozostaje nadal po uzupełnieniu przez kooptację komitetów uniwersyteckich, a w razie koniecznej likwidacji zamienia się w Komitet Przyszłości Państwa“.

Zarysował się w toku dyskusji jasno plan, że dopóki zdemobilizowana młodzież w wyjątkowych warunkach musi kształcić się, szukać zajęcia, dopóki nie ma gdzie mieszkać, nie ma co jeść, musi społeczeństwo drogą składek przychodzić tej młodzieży z pomocą, bo inaczej nie tylko nędza, wyczerpanie będzie dalszym udziałem życia tej młodzieży, ale straci ona możliwość zdobycia kawałka chleba, a społeczeństwo straci obywateli, którzy przecież po obecnym pokoleniu powinni zająć odpowiedzialne stanowiska.

Sprawa ta nie może być obojętna dla nikogo, i dlatego składki powinny wpływać do komitetu jak w chwili największego niebezpieczeństwa. (ar.)

Komunikaty.

Zwrot kart cukrowych.

Magistrat zawiadamia P.T. Kupoów i PP. Kierowników Konsumów, że karty cukrowe Nr. 16 należy zwrócić XVII B. Departamentowi Magistratu (ul. Piekarska l. 11 III. p.) w godzinach przedpołudniowych między 9 a 2-gą w terminach niżej podanych:

- a) Dzielnica I. i II. dnia 6/V 1921
- III. 7/V 1921
- IV. i V. 9/V 1921
- VI. 10/V 1921

b) Konsumy:

dnia 11 i 12 maja 1921.

Magistrat król. stoł. miasta Lwowa.

× **KONKURS.** Na podstawie uchwały Rady miejskiej z 21 kwietnia b. r. Magistrat rozpisuje niniejszym konkurs zewnętrzny na 4 (cztery) posady rewizorów kontrolorów targowych w charakterze podurzędników gminy i na 2 (dwie) posady strażników targowych.

Wymogi do uzyskania posady:

- 1) obywatelstwo polskie;
- 2) nieprzekraczalny 40 rok życia;
- 3) niezakazana przeszłość;
- 4) zwolnienie od służby wojskowej;
- 5) świadectwo odbytego kursu (owaroznawstwa w Fizjologicznej szkole).

Do posady rewizorów targowych przywiązane są pobory podurzędników, zaś do posady strażników pobory służby analogicznie do wysokości poborów podurzędników i służby państwowej.

Posady zostaną nadane na 1 rok prowizorycznie, a stabilizacja może nastąpić po roku nienagannej, zadowolającej służby.

Od stałych funkcjonariuszy Gminy m. Lwowa ubiegających się o te posady wymaga się tylko dowodu (ad 5) wymienionego, a którzy mają być przydzieleni prowizorycznie przez Prezydenta miasta na 1 rok do pełnienia funkcji rewizorów targowych z dotychczasowymi poborami, a następnie na tej podstawie stabilizowani w charakterze podurzędników.

Podania należy udokumentować i ostateczne należy wnieść do Biura prezydyjalskiego Magistratu w terminie do 20 maja 1921.

3 wydawnictw.

WYSZEDŁ Z DRUKU Nr. 17 „TRYBUNY“ i zawiera: Pierwszy Maj. O amnestyę. Dr. A. Pragier. — Konstytucja 17 Marca. T. Szreniawa. — Natura facit saltus. J. Papini. — I ja jestem mieszczanin. Julian Tuwim. — Pierwszy Maja (wiersz). Książki i wydawnictwa. Calast. — Zażegnane niebezpieczeństwo. Ruch robotniczy zagranicą. J. N. B. — Walący się gmach komunizmu. Izba robotnicza w Luksemburgu. Wszechświatowy rozwój związków zawodowych. Wiadomości gospodarcze. Pocztowa Kasa Oszczędności. Traktat handlowy angielsko-rosyjski. Kronika gospodarcza Polski. Bibliografia.

OGŁOSZENIA.

DEUGOLETNI egzaminowany kierownik miyna średnio-handlowego z dobrymi świadectwami żonaty poszukuje posady. Zgłoszenia w biurze dzienników Aschkenazego Kalusz. 57-1

POSZUKIWANE WILLE, większych rozmiarów, w miejscowościach klimatycznych, górskich są przez poważną instytucję społeczną. Zgłoszenia pisemne do Adm. „Dziennika Lud.“. 2327-10

PIERWSZA lwowska parowa farbiarnia i pralnia chemiczna Maryi Zduńczyk i Jana Gawrońskiego, Lwów, Króla Leszczyńskiego 9. — przystanek tramwajów K-D i Ł-D koło kościoła św. Elżbiety — przyjmuje wszelką garderobę do farbowania i chemicznego czyszczenia. 44-14

PODRĘCZNA I UCZENICĘ do damskiej krawieczyny przyjmę natychmiast św. Józefa 2. l. p.

DZIEWCZYNEK do pracowni ozdób na drzewko poszukuje się zaraz Łyczakowska 11. l. p. 32-2

ZAKŁAD TRYKOTARSKI przy Ludwigoj Obozowa 5 (bożna Pełczyńskiej) poszukuje natychmiast wprawionych maszynistek i dziewczynek do wykańczania i nawiania za dobrem wynagrodzeniem 51-2

KALOS, pracownia ponoczoj i bielizny, Kopernika 12 parter. Naprawa ponoczoj specjalnymi maszynami, podrobienie, przefasonowanie sweterów i zakietów.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista dr. **FRISCH**, ulica Walsowa 11. Wstrzykiwanie preparatu Neo Salyarsanu tylko przedpołudniem. 72-20

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. MICHAŁ SALPETER
19-2 Sykstuska 17, ord. od 8-9 i od 12-6.

Baczność Cyklisto!
Rowery oryg. Pucha i Waffenrada nowe, płaszcze, węże, pompy nożne od 240 Mk. i wyżej oraz części składowe do tychże. Gumy do wózków dzieciennych, — kieszenkowe lampki elektryczne i baterye, zapalniczki i krzemienie poleca po cenach konkurencyjnych firma

Jakób Rosenmann
Lwów, Akademicka 26.
PRZYJMUJE ROWERY I GRAMOFONY DO NAPRAWY
Kupuję płyty gramofonowe.

Walne Zgromadzenie

„STRYJSKIEJ PIEKARNI ROBOTNICZEJ“
2368-1 stow. zarej. z ogr. por.
W STRYJU
odbędzie się w sobotę dnia 14. maja b. r. o godz. 5. po południu w lokalu własnym z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Zarządu za rok 1920.
3. Sprawozdanie kasowe za rok 1920.
4. Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
5. Zmiana statutu a to §§. 2, 6, 37.
6. Wybór jednego członka Zarządu.
7. Wybór dwóch członków Rady Nadzorczej.
8. Wnioski i interpelacje.

Gdyby o oznaczonej godzinie nie zeszła się wymagana statutem ilość członków, Zgromadzenie odbędzie się o godz. 6 wieczór w tym samym lokalu bez względu na ilość obecnych.
Stryj, dnia 4 maja 1921.
Aleksander Sacharski
dyrektor
Władysław Schoefer skarbnik
Henryk Friedrich kontrolor

Ważne dla P. T. Kupców prowinc.
FABRYKA BIELIZNY „SAMERB“
Lwów, Słowackiego 16
poleca wszelką bieliznę męską, damską oraz bieliznę sportową

NAJSILNIEJSZE bóle głowy i migrena
ustają natychmiast po zażyciu proszku
KOWAŁSKI
Wyrób farm. lab. „AP. KOWAŁSKI“ w Warszawie, Miodowa 1.
Żądać w aptekach i składach aptecznych, również hurtowo do nabycia: P. Mikołsch i Ska i Apt. Związk. Wytw. Handl. Farm.

Fabryka farb i ultramaryny Ch. Perlmutter
Lwów, Stawowa 26, poleca swój wyrób: najczystszej i najwydatniejszej farbę do wapek „OOOO z Kurką“ najlepszą i najwydatniejszą farbę do bielizny w proszkach, w woreczkach, w galkach i „Indygo papier“.

KINO PASAŻ Od czwartku 5 maja i w dni następne II. SERJA. — 7 aktów. — Potężny i bohaterski dramat symboliczny w 2 seryach a 14 wielkich aktach pod tytułem: **Okręt żywych i umarłych (Arka).**

Pończochy i skarpetki

o 30% taniej niż wszędzie !!

Reformy damskie, rękawiczki w różnych kolorach.
Kotlerze kauczukowe-płócienne po 100 i 180 Mk., mankiety po 150 Mk.
Kwiaty sztuczne, przybory szkolne, froebrowskie, oraz galanterię, poleca znana firma

HELENA GŁOGOWSKA

240-15 Lwów, ul. Piekarska 1.

Walce. Kasprzy, Kamienie,

Cylindry, ^{tudzież} wszelkie przybory młyńskie

dotarcza natychmiast ze składu zarej. firmy

Riesel, Schieher i Friedländer

Lwów, Brajerowska 11 a.

loterya klasowa. — Losy już nadeszły, ciągnięcie 19-go i 20-go maja. Cały los Mk. 200—, pół losu Mk. 100—, ćwierć Mk. 50— do każdej klasy. — Osemki nie istnieją. DOM BANKOWY

Schütz i Chajes

2324-3 LWÓW, PLAC MARYACKI 7.

Dla dzieci!

PYPKI i FLASZKI do SSANIA,
WYŚMIENITY PUDER dla DZIECI,
WYŚMIENITE MYDŁO dla DZIECI,
PRZEDWOJENNE CERATKI dla DZIECI
poleca po cenach fabrycznych

Dom handlowy S. FEDER,

LWÓW. UL. SYKSTUSKA 7.

Mydła amer., hiszpańskie, angielskie i brajerskie

burtownie i częściowo poleca dom handlowy
JOSEFA MUSILA
Lwów, Batorska 32

Pastę „MAZUR“

prawdziwą terpentynową do obuwia we wszystkich kolorach poleca po cenach fabrycznych
MICHAŁ HACKEL

2279 DOM EXPORTOWO HANDLOWY
Lwów, ul. Kazimierzowska 4

PIECZECIE
MONOGRAMY
TABLICE

Wykonuje najtaniej bopracownia na I. piętrze.

RYTOWNIK
D. WEISS

LWÓW
Sykstuska.
13.

Zamówienia z prowincji skutecznie odwrotnie

GRACKI

do kartofli i buraków,

oraz rozmaite maszyny relacyjne i narzędzia, poleca po cenie fabrycznej, natychmiast ze składu we Lwowie lub za zamówieniem przy bardzo krótkim terminie dostawy z własnych zakładów przemysłowych.

„M I E T A“ 66

MIĘDZYNARODOWY IMPORT i EKSPORT
SKA Z OGR. POR.

Oddział techniczny, Lwów, Jagiellońska 8.

Wielki skład artykułów technicznych i maszyn dla wszelkich gałęzi przemysłu. 2356-3

PASY

2353-5

TRANSMISYJNE

skórzane dla fabryk, warzelni, cegielni i t. d. po cenach przystępnych dotarcza natychmiast

„ESHAPE“ Lwów, Akademicka 15

FILIE:

Warszawa, Poznań, Sosnowiec, Chrzanów, Stanisławów, Srochobycz.

Centrala: KRAKÓW, PIJARSKA 4.

Zdolnych akwizytorów poszukuje Administracja „Dziennika Ludowego“

Proszek do pieczywa drożdżowy i wanilowy Ritera

poleca hartownie
L. Heszowski, Lwów, Akademicka 3.

Skóra!

Skóra!

Do wiadomości P. T. Kupców, Kółek rolniczych, konsułów, kooperatyw, zakładów i instytucji publicznych!!

HURTOWNIA SKÓR

PROTOKOŁOWANEJ FIRMY

Schleifer, Winter i Metal

Lwów, Żółkiewska 23.

dotarcza natychmiast z magazynów swoich, jakoteż przyjmuje zamówienia na dostawę zagranicznych skór podeszwy i wierzchniach pierwszorzędnej jakości w dowolnej ilości, jakoteż wagonowo po cenach fabrycznych.

PROMIEN

PROMIEN

Prawdziwe vérgé combustible t. zw. egipskie

TUTKI I ROLKI CYBARETOWE przedwojennej jakości

5%

na rzecz Towarzystwa Szkoły Ludowej

BACZNOŚĆ! Ostrzeżenie: nie pakuje się w pudełka lakonicznie. Prawdziwe, gdy bez przerwania banderoli T. S. L. pudełka otworzyć nie można!

Fabryka: Lwów, Sakramentek 16